

Gebiedsplan 2025

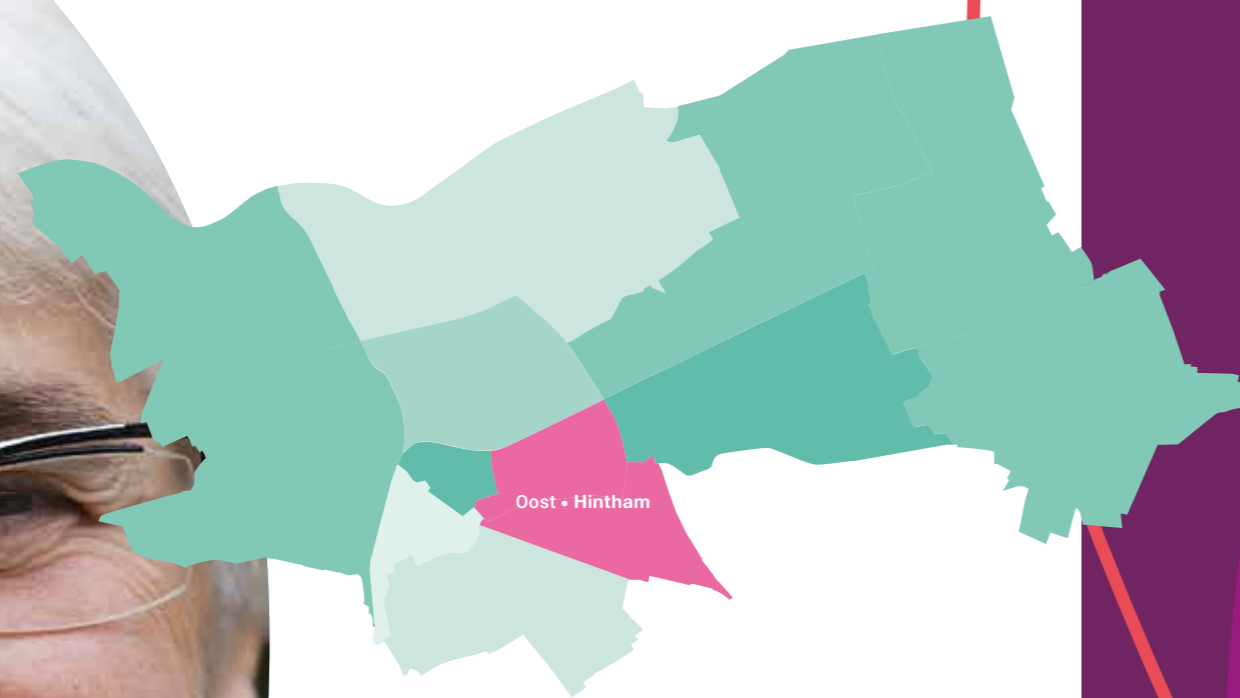
Oost - Hintham - Hofstad

Farent

GEBIEDSTEAM

Oost • Hintham

Samen maken wij de wijk sterker!

Inhoudsopgave

1. Kenmerken van het gebied	4
2. Het verhaal	6
3. Krachten en kansen	7
4. Impact/effort matrix	9
5. Focus 2025 – een analyse	11
6. Tenslotte	12

Colofon

Titel: Gebiedsplan 2025 - Oost, Hintham, Hofstad

Publicatiedatum: December 2024

Uitgave door: Farent Sociaal Werk

Auteurs: Saskia Hordijk en Ellen Huinink

Vormgeving: VisionArt Creatie & Communicatie

Om het gebiedsplan effectief en transparant te maken, hebben we gebruik gemaakt van kwalitatieve input en kwantitatieve data. De kwalitatieve data komen vanuit de ervaringen en belevingen van medewerkers van Farent, gemeente 's-Hertogenbosch, GGD, MEE en Jongerenwerk073. In twee ontwerpsessies hebben we met elkaar de sterke en minder sterke punten opgehaald en focus aangebracht. De kwantitatieve data zijn beschikbaar gesteld door de gemeente 's-Hertogenbosch, die met medewerking van Remo van Boerdonk zijn geanalyseerd. Deze gegevens vormen de basis van dit gebiedsplan. Gebruik deze kwalitatieve en kwantitatieve data als basis voor gezamenlijke initiatieven en onderbouwde besluitvorming in de uitvoeringsplannen.

De data die in dit plan wordt gebruikt, is beschikbaar voor raadpleging via de netwerkcoördinator van het gebied.

Copyright: © 2024 Farent Sociaal Werk.

Fotografie: Shutterstock

Kenmerken van het gebied/ de wijken: kwantitatief (data)

	Wijken		
	Hintham	Oost	Hofstad
Buurtscore (nee/nooit = 0 ja/zeker = 100)			
Voldoende sociale contacten	84,4	82,1	66,9
Eenzaam of alleen voelen	20,0	27,2	30,2
Moeite met rondkomen	11,0	18,8	17,1
Voelt zich medeverantwoordelijk voor de leefbaarheid	76,6	70,8	66,8
Schaalscore			
Sociale cohesie	6,6	6,0	5,1
Rapportcijfer			
Contact met buurtbewoners	7,3	6,6	5,8
Gezond leven	7,8	7,4	7,5
Gelukkig zijn	7,9	7,4	7,2
Percentages			
Kan voor hulp terecht bij bekenden	76%	71%	73%
Huishouden met laag inkomen	3%	7%	7%
Huishoudens met bijstandsuitkering	5%	11%	12%
Doet wel eens vrijwilligerswerk	35%	27%	46%
Afgelopen 12 maanden actief in de buurt geweest	30%	26%	19%
Mantelzorgers	14%	13%	10%

Wijk/ buurt	aantal inwoners totaal	% inwoners 0-3 jaar	% inwoners 4-11	% inwoners 12-17	% inwoners 18-24	% inwoners 25-39	% inwoners 40-54	% inwoners 55-64	% inwoners 65-74	% inwoners 75-84	% inwoners >85	% sociale huurwoningen	% inwoners geboren buiten Nederland	% inwoners geboren buiten Europa
Hintham	6048	8%	14%	11%	16%	38%	38%	29%	21%	18%	5%	51%	20%	13%
Oost	40330	4%	7%	5%	8%	25%	18%	13%	10%	7%	3%	53%	16%	11%
De Hofstad	1128	3%	4%	4%	13%	37%	19%	10%	8%	3%	0%	50%	20%	15%

Het verhaal van Oost

Het gebied Oost in 's-Hertogenbosch omvat de wijken Hintham, Oost en Hofstad. Samen vormen ze een diverse en levendige gemeenschap, elk met een uniek karakter en eigen dynamiek. Ondanks verschillen delen de wijken een gemeenschappelijke betrokkenheid en een sterke sociale basis, waar vrijwilligers en buurtinitiatieven een belangrijke rol spelen.

Hintham: De kracht van verbondenheid

Hintham straalt een sterk lokaal karakter uit, met bewoners die trots zijn op hun wijk en elkaar ondersteunen. Organisaties zoals Biechten Actieve Senioren (BAS) en de Hulpdienst Hintham staan centraal in het verbinden van mensen en het stimuleren van talentontwikkeling. De buurt kenmerkt zich door zelfredzaamheid en een traditie van informele zorg, die diepgeworteld is in het dagelijks leven.

Toch brengt verandering uitdagingen met zich mee. De sloop en geplande nieuwbouw van flats zorgen voor onzekerheid over sociale cohesie en in sommige straten is er behoefte aan sterkere netwerken. Achter de voordeur speelt soms stille armoede en eenzaamheid, wat vraagt om aandacht en ondersteuning.

Oost: Verbonden, maar gesloten

De wijk Oost combineert een diverse bewonerspopulatie met een hechte gemeenschapszin. In buurten zoals Graafse Buurt Noord en Bartjes zijn sterke informele netwerken en vrijwilligersinitiatieven aanwezig. Wijkplein De Kiek biedt een waardevolle ontmoetingsplek waar buurtbewoners samenkomen.

Echter, de verbondenheid binnen de wijk kan ook exclusief zijn, waardoor nieuwkomers moeite hebben om aansluiting te vinden. Gezondheidsuitdagingen zoals overgewicht en verslaving, evenals een gebrek aan stimulerende activiteiten voor jongeren en ouders, vormen aandachtspunten. Bovendien is de interculturele communicatie niet altijd gemakkelijk, wat de samenhang in de wijk kan bemoeilijken.

Hofstad: Bruisend en veelzijdig

Hofstad is een wijk van contrasten, waar diversiteit een kracht en uitdaging tegelijk is. De betrokkenheid van bewoners is groot, met initiatieven gericht op vergroening en leefbaarheid. Buurthuizen zoals Don Bosco en Vogelkooi spelen een belangrijke rol in het sociale leven.

Toch kent Hofstad ook verborgen problemen. Sociale spanningen tussen verschillende groepen, zoals autochtonen en allochtonen, zetten de cohesie onder druk. Mentale gezondheidsproblemen, armoede en een hoog verloop maken het lastig om continuïteit in gemeenschapsinitiatieven te waarborgen. Het tekort aan betaalbare huurwoningen versterkt deze kwetsbaarheid.

Een gebied met potentieel

De wijken in Oost delen een sterke gemeenschapszin en een actieve vrijwilligerscultuur. Deze sociale basis biedt kansen om de uitdagingen van gezondheidsproblemen, armoede en sociale spanningen aan te pakken. Hintham kan voortbouwen op haar traditie van zelfredzaamheid, Oost op haar gemeenschapszin en Hofstad op haar veelzijdigheid. Samen vormen deze wijken een rijke basis voor verdere samenwerking en versterking van de sociale structuur.

Krachten en kansen van Oost

We werken met elkaar vanuit de basisopdracht van de gemeente 's-Hertogenbosch:

We willen dat alle inwoners van 's-Hertogenbosch hun talenten kunnen ontplooiën, gezond kunnen leven en indien nodig op een eenvoudige manier een beroep kunnen doen op hulp en ondersteuning die nabij en vrij toegankelijk is zonder beschikking. De basisondersteuning draagt bij aan de versterking van de sociale structuur door inwoners en informele organisaties te ondersteunen bij het organiseren van activiteiten en onderlinge hulp. Daarnaast organiseert de basisondersteuning zelf laagdrempelige activiteiten en hulp in buurten en wijken, in buurtcentra en op scholen, zodat inwoners hun talenten kunnen ontwikkelen en zoveel mogelijk naar vermogen mee kunnen doen aan de samenleving. Hiermee ondersteunt de basisondersteuning de beweging van individuele hulp naar collectieve ondersteuning.

- Hierin worden 5 thema's genoemd:
1. Talent ontplooiën
 2. Gezond leven
 3. Hulp, nabij en eenvoudig
 4. Versterken sociale structuur
 5. Van individueel naar collectief

Op basis van deze thema's hebben we in twee sessies de sterke en minder sterke punten van het gebied opgehaald. Of wel de krachten en de kansen:

Kracht

Kans

3

	Kracht	Kans
Talent ontplooiën	Organisaties zoals BAS en SJHP in Hintham stimuleren talentontwikkeling. In alle wijken is er potentie voor meer vrijwilligersactiviteiten of buurtinitiatieven.	Inwoners met een beperking en jongeren willen actief deelnemen en meepraten. Bestaande voorzieningen sluiten niet altijd bij de behoefte aan. Er is minder culturele stimulans door ouders in Oost en Hofstad. Vrijwilligersinitiatieven hebben meer structurele ondersteuning nodig.
Gezond leven	Er is steeds meer groeiende aandacht voor vergroening van openbare ruimte in sommige straten.	Slechte openbare ruimtes of voorzieningen beïnvloeden gezondheid negatief. In Oost is de openbare ruimte, met uitzondering van Bartjes, matig onderhouden, met name de groenvoorziening. Armoede en schuldenproblematiek beïnvloeden de gezondheid in Oost en Hofstad. De mentale gezondheid van jongeren vraagt meer aandacht. Voedingsgewoonten, middelengebruik, overgewicht en gebrek aan beweging zijn aandachtspunten.
Hulp, eenvoudig en nabij	Goed georganiseerde informele hulp en nabijheid bij de Hulpdienst in Hintham. Wijkplein De Kiek fungeert als een goed georganiseerde ontmoetingsplek en frontoffice.	Alle wijken hebben uitdagingen met hulp toegankelijk maken. Er is verborgen problematiek achter de voordeur, zoals mentale gezondheidsproblemen, verborgen eenzaamheid en armoede. Of de neiging om problemen op een eigen wijze zelf op te lossen. Mantelzorg wordt in alle wijken als belangrijk punt benoemd, maar (h)erkenning ontbreekt.
Versterken sociale structuur	Veel onderlinge samenhang en actieve vrijwilligers. Er is een sterke wil om bij te dragen aan de gemeenschap. Er zijn actieve vrijwilligersnetwerken met succesvolle initiatieven in gebieden zoals Graafse Buurt Noord en Bartjes. Er is sterke gemeenschapszin, vooral in de Seringenstraat en Bartjes.	Er is een hoog verloop in de Hofstad, wat de continuïteit van gemeenschapsinitiatieven bemoeilijkt.
Van individueel naar collectief	Er is veel potentieel om bewoners met een beperking meer collectief te laten participeren. Hintham en Oost hebben relatief veel veerkrachtige bewoners met zelforganiserend vermogen.	Hofstad mist draagkracht door grote diversiteit en sociale spanningen.

Impact/effort matrix

Om met elkaar te kunnen bepalen waar we gaan beginnen, waar we de focus op leggen, hebben we de impact/effort matrix ingevuld. Op deze manier zie je waar we het beste kunnen beginnen, namelijk met datgene dat weinig moeite kost, maar een hoge impact heeft.

	Hoge impact		
Weinig moeite	We versterken hulp dichtbij en eenvoudig: We verbeteren de samenwerking in het netwerk door elkaars kennis en expertise beter te benutten.	We bevorderen onderlinge samenhang: We stimuleren bewoners om niet alleen informatie te halen, maar ook te delen, en versterken connecties in straten.	Veel moeite
	We bevorderen gezond leven: We vergroenen openbare ruimtes samen met bewoners.	We verbinden groepen in Hofstad: We organiseren activiteiten die culturele spanningen verminderen en verloop onder bewoners terugdringen.	
	We dragen zorg voor vrijwilligerswerk: We blijven vrijwilligers ondersteunen in hun waardevolle werk.	We transformeren ontmoetingsplekken: We maken bestaande ontmoetingsplekken inspirerend en toegankelijk, zodat ze beter aansluiten bij de behoeften van inwoners.	
	We benutten ruimtes optimaal: We zorgen dat bestaande ruimtes goed gebruikt worden door bewoners en initiatieven.	We creëren een inclusieve leefomgeving: We zorgen voor passende ondersteuning en toegankelijkheid, zodat mensen met een beperking volwaardig kunnen meedoen.	
	We ondersteunen jongeren: We bieden opvoedingshulp en culturele activiteiten in Oost en Hofstad en betrekken ouders om hen cultureel te versterken.		
	We hebben aandacht voor zorgen: We investeren in sociale cohesie rondom geplande nieuwbouw na de sloop van vier flats, door te luisteren naar bewoners en hen te ondersteunen.		
	We zetten in op het beste netwerk: Team Oost bouwt verder aan het allerbeste netwerk in de stad.		
	We onderzoeken talentontwikkeling: We brengen het aanbod in de wijk in kaart en onderzoeken hoe dit aansluit op de behoeften, met focus op jongerenparticipatie.		
	We stimuleren participatie: We ondersteunen inwoners met een beperking om collectief eigenaarschap te nemen en actief deel te nemen.		
	We inspireren professionals: We laten professionals de kracht van collectieve aanpakken ontdekken, waardoor hulp en ondersteuning toegankelijker wordt.		
We luisteren naar de buurt: We organiseren outreachende activiteiten om bewoners te horen en hun behoeften te inventariseren.			
Geen	Geen		
	Lage impact		

Focus 2025 - een analyse

Uit een analyse van de kwantitatieve gegevens en de kwalitatieve input op basis van belevingen en ervaringen in de wijken, komen een aantal punten die in 2025 aandacht behoeven:

Sociale cohesie versterken en ontmoeting stimuleren. Stimuleer verbinding tussen diverse groepen bewoners door inclusieve activiteiten, interculturele programma's en toegankelijke ontmoetingsplekken.

- **Kwantitatief:** Sociale cohesie is het laagst in Hofstad (5,1), lager dan in Oost (6,0) en Hintham (6,6). Ook de buurtscore over het zich medeverantwoordelijk voelen voor de leefbaarheid is ruim beneden gemiddeld in Hofstad (66,8 uit de 100 punten), tegenover Hintham (76,6) en Oost (70,9).
- **Kwalitatief:** Gebrekkige interculturele communicatie en wantrouwen in instituties versterken sociale spanningen in Hofstad. Het hoge verloop in Hofstad belemmert de continuïteit van gemeenschapsinitiatieven. Ontmoetingsplekken sluiten niet altijd aan op de behoeften van bewoners, wat de toegankelijkheid beperkt.

Gezond leven meer integreren in alle activiteiten. Stimuleer een gezonde leefstijl en verbeter de mentale gezondheid door gerichte programma's, vergroening en bewustwording rondom voeding, beweging en ondersteuning.

- **Kwantitatief:** Gezond leven scoort relatief hoog: 7,4 – 7,8.
- **Kwalitatief:** Slecht onderhouden openbare ruimtes in Oost en Hofstad dragen bij aan gezondheidsproblemen. Bewoners kampen met verborgen problematiek, zoals mentale gezondheidsklachten, eenzaamheid en overgewicht. Er is een gebrek aan bewustwording van leefstijlrisico's en beschikbare ondersteuning, vooral in kwetsbare groepen.

Vrijwilligerswerk stimuleren en ondersteunen. Zet in op duurzame ondersteuning en waardering van vrijwilligers en breid het bereik naar jongeren en kwetsbare bewoners uit.

- **Kwantitatief:** Het percentage bewoners dat vrijwilligerswerk doet varieert sterk: Hofstad scoort hoog (46%), Oost laag (27%) en Hintham gemiddeld (35%). Het percentage mantelzorgers is relatief laag, vooral in Hofstad (10%).
- **Kwalitatief:** Vrijwilligersinitiatieven hebben meer structurele ondersteuning nodig om duurzaam te blijven. Jongeren en kwetsbare groepen worden nog onvoldoende betrokken bij vrijwilligersactiviteiten.

Tenslotte

Dit plan is met de grootst mogelijke zorgvuldigheid opgesteld, ondanks dat het onder tijdsdruk is gemaakt. In de volgende stappen in het proces is nog voldoende mogelijkheid om ieders mening te horen en te verwerken in de uitvoeringsplannen.

Proces gebieds- en uitvoeringsplannen

November 2024:

- Medewerkersbijeenkomst: ophalen huidige situatie van de wijken als input voor het verhaal van het gebied
- Ontwerpsessie gebiedsplan: krachten, kansen en focus van een gebied als input voor de gebiedsplannen

December 2024:

- Conceptversie naar deelnemers en lectoraat Fontys ter controle
- 19 december: plan is klaar

Eerste kwartaal 2025

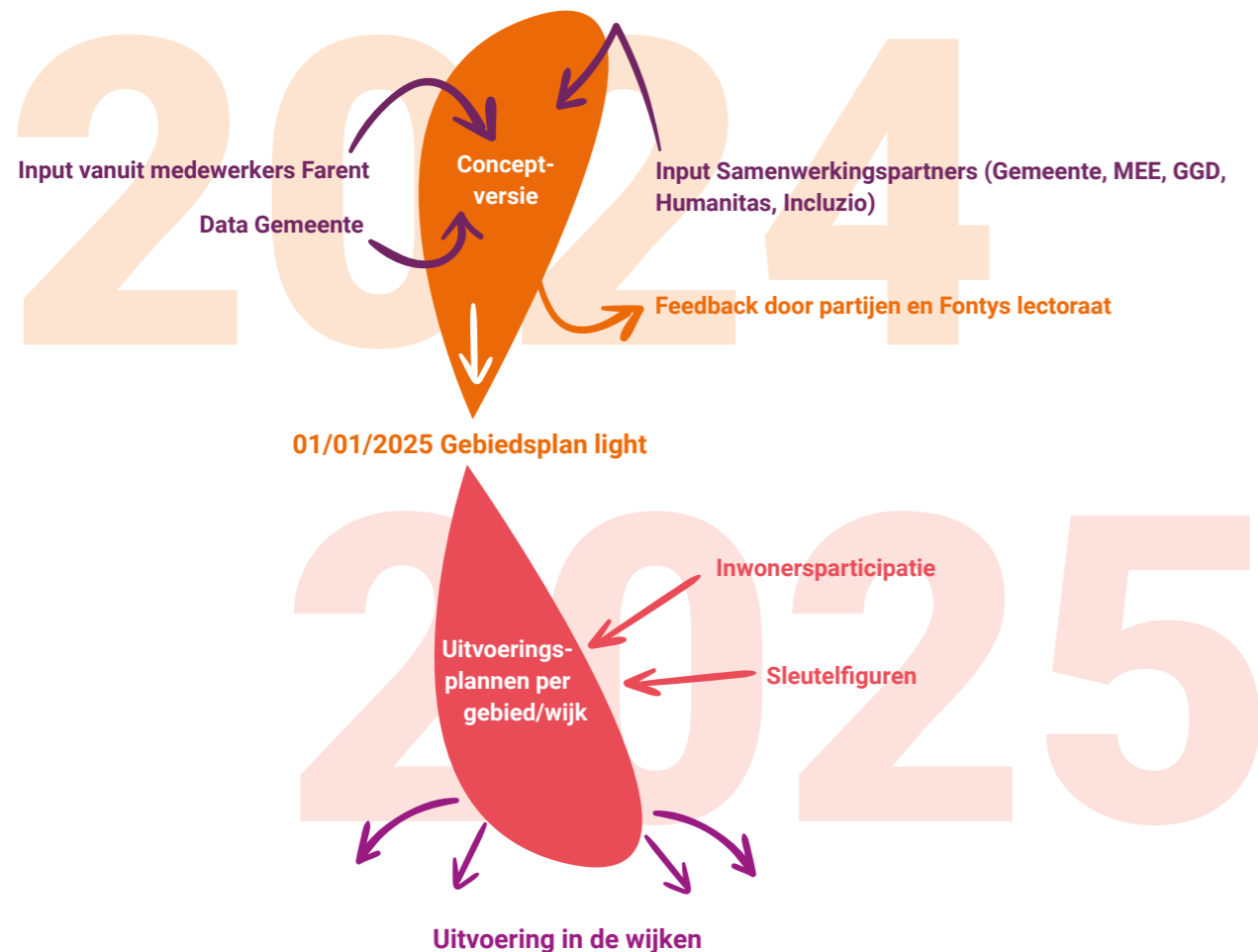
- Uitvoeringsplannen maken
- Gebiedsplan kan op kleine onderdelen aangescherpt worden en wordt dan vastgesteld voor heel 2025
- Uitvoeringsplannen worden elk kwartaal geëvalueerd en bijgesteld volgens de PDCA-cyclus

Q3 2025

- Start verzamelen data voor gebiedsplannen 2026

Q4 2025

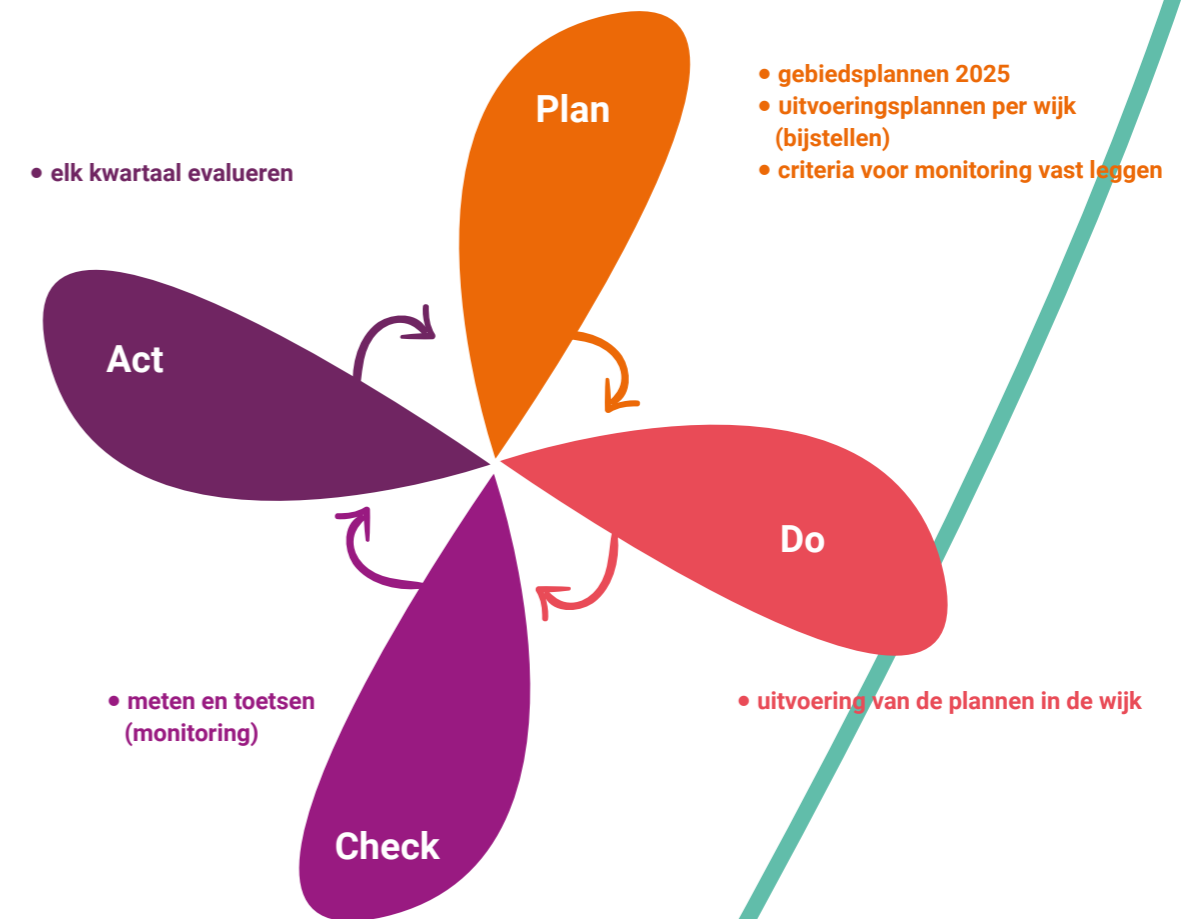
- Vormgeven gebiedsplannen 2026

Uitvoeringsplannen

Naast dit gebiedsplan, dat een globaal beeld van het gebied geeft en de focuspunten waar we in 2025 gezamenlijk aan gaan werken, zal de nadruk in de uitvoering op de uitvoeringsplannen komen te liggen. In dit plan wordt samen met inwoners en belangrijke partners de vraag beantwoord hoe het gebiedsplan in de wijken ten uitvoering komt. Dit vraag om een nauwkeuring proces, waarbij iedereen gehoord wordt en duidelijke afspraken gemaakt worden.

Het gebiedsplan is voor 2025 vastgesteld. Het uitvoeringsplan wordt elk kwartaal geëvalueerd en bijgesteld.

Advies inhoud uitvoeringsplannen

Bekijk de kwantitatieve data en vergelijk deze met de kwalitatieve verhalen, ervaringen en belevingen: wat valt op, waar zitten de overeenkomsten en verschillen en welke leefgebieden verdienen aandacht?

Beschrijf dit in een uitvoeringsplan met de elementen:

- Urgentie: Waarom is het belangrijk dat dit aangepakt, uitgevoerd, veranderd wordt?
- Bereik: Wie bereik je met de plannen, wie profiteert van de aanpak, hoe ga je dit monitoren?
- Haalbaarheid: Hoe zorg je ervoor dat de plannen ook realistisch zijn en uitgevoerd kunnen worden?

088 - 023 75 00
www.farent.nl